

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

YATIRIM TEŞVİK BÜLTENİ -AĞUSTOS 2017 VERİLERİ-

TEŞVİK UYGULAMA VE YABANCI SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa no
1. 2017 Yılı Ağustos Ayı Gelişmeleri	1
1.1. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	1
1.2. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	1
1.3. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	2
1.4. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	2
1.5. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	3
2. 2017 Yılı Ocak-Ağustos Dönemi Gelişmeleri	3
2.1. Ocak- Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri	3
2.2. Ocak- Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı	4
2.3. Ocak- Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı	5
2.4. Ocak- Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	5
2.5. Ocak- Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dağılımı	5
3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – 31.08.2017)	6
3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması	6
3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması	6
3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması	7
3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı	7

YATIRIM TEŞVİK BELGESİ BÜLTENİ -AĞUSTOS 2017 VERİLERİ-

1. 2017 Yılı Ağustos Ayı Gelişmeleri

1.1. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ağustos ayında, öngörülen sabit yatırım tutarı toplam 8,2 milyar TL olan 673 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde toplam 18.342 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	11	303	314	1.276	3.619	4.894	1.028	9.540	10.568
2016	25	310	335	2.736	2.797	5.534	873	9.466	10.339
2017	31	642	673	1.169	6.981	8.150	1.272	17.070	18.342

Ağustos ayında düzenlenen 673 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 642 adedi yerli firmalar, 31 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 7 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 1,2 milyar TL'dir.

1.2. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılı Ağustos ayında verilen teşvik belgelerinin 245 adedi I. Bölgede, 123 adedi II. Bölgede, 83 adedi III. Bölgede, 101 adedi IV. Bölgede, 63 adedi V. Bölgede, 57 adedi VI. Bölgede ve 1 adedi Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	106	106	245	2.333	1.850	4.326
II.Bölge	64	65	123	692	694	1.232
III.Bölge	43	44	83	584	662	1.084
IV.Bölge	29	46	101	699	237	722
V.Bölge	30	39	63	400	480	325
VI.Bölge	42	34	57	186	130	433
Muhtelif Bölgeler*	0	1	1	0	1.482	28
Toplam	314	335	673	4.894	5.534	8.150

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 4,3 milyar TL'si I. Bölgede, 1,2 milyar TL'si II. Bölgede, 1,1 milyar TL'si III. Bölgede, 722 milyon TL'si IV. Bölgede, 325 milyon TL'si V. Bölgede, 433 milyon TL'si VI. Bölgede ve 28 milyon TL'si Muhtelif Bölgelerdedir.

Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	%34	%32	%36	%48	%33	%53
II.Bölge	%20	%19	%18	%14	%13	%15
III.Bölge	%14	%13	%12	%12	%12	%13
IV.Bölge	%9	%14	%15	%14	%4	%9
V.Bölge	%10	%12	%9	%8	%9	%4
VI.Bölge	%13	%10	%8	%4	%2	%5
Muhtelif Bölgeler*	%0	%0,3	%0,1	%0	%27	%0,3
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

1.3. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ağustos ayında düzenlenen 673 adet belgenin 467 adedi komple yeni yatırım, 151 adedi tevsi, 55 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ağustos ayında yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 8,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 4,1 milyar TL'si komple yeni yatırım, 2,5 milyar TL'si tevsi ve 1,5 milyar TL'si de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	233	2.990	60	1.587	21	317	314	4.894
2016	240	3.151	78	2.230	17	153	335	5.534
2017	467	4.109	151	2.537	55	1.504	673	8.150

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

1.4. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ağustos ayında verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 8,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 1,2 milyar TL'si Enerji sektöründe, 2,8 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 4,1 milyar TL'si İmalat sektöründe, 104 milyon TL'si Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	54	1.024	559	116	1.580	4.770	134	2.145	5.134	10	145	105
2016	96	525	195	95	3.082	4.702	134	1.873	5.307	10	53	135
2017	182	1.167	258	166	2.775	7.654	308	4.105	10.215	17	104	215

1.5. Ağustos Ayı Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ağustos ayında düzenlenen 673 adet yatırım teşvik belgesinin 353 adedi Bölgesel, 319 adedi Genel ve 1 adedi ise Büyük Ölçekli mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 8,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 4,9 milyar TL'si Bölgesel, 2,6 milyar TL'si Genel ve 680 milyon TL'si Büyük Ölçekli mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	179	2.314	8.200	2	1.066	183	133	1.514	2.185
2016	147	1.937	7.982	2	230	300	186	3.367	2.057
2017	353	4.865	14.726	1	680	400	319	2.605	3.216

2. 2017 Yılı Ocak-Ağustos Dönemi Gelişmeleri

2.1 Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Genel Karakteristikleri

2017 yılı Ocak-Ağustos döneminde, öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 67,8 milyar TL olan toplam 5.048 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen belgelerde 142.429 kişilik istihdam öngörülmektedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (milyon TL)			Öngörülen İstihdam (Kişi)		
	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam	Yabancı	Yerli	Toplam
2015	154	2.829	2.983	31.711	30.999	62.710	5.747	85.284	91.031
2016	148	3.345	3.493	29.885	46.103	75.987	11.422	77.723	89.145
2017	217	4.831	5.048	13.292	54.509	67.801	13.522	128.907	142.429

Ocak-Ağustos döneminde düzenlenen 5.048 adet Yatırım Teşvik Belgesinin 4.831 adedi yerli firmalar, 217 adedi yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Yerli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 54,5 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalar için düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 13,3 milyar TL'dir.

2.2. Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgelere Göre Dağılımı

2017 yılının Ocak-Ağustos döneminde verilen teşvik belgelerinin 1.598 adedi I. Bölgede, 819 adedi II. Bölgede, 695 adedi III. Bölgede, 777 adedi IV. Bölgede, 573 adedi V. Bölgede, 574 adedi VI. Bölgede ve 12 adedi ise Muhtelif Bölgelerdedir.

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I.Bölge	968	1.005	1.598	12.481	37.169	27.291
II.Bölge	577	716	819	10.102	14.207	10.848
III.Bölge	436	559	695	3.904	4.717	7.363
IV.Bölge	328	450	777	7.563	8.810	10.886
V.Bölge	313	457	573	3.523	4.840	4.238
VI.Bölge	355	295	574	1.449	1.545	5.869
Muhtelif Bölgeler*	6	11	12	23.688	4.699	1.308
Toplam	2.983	3.493	5.048	62.710	75.987	67.801

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

Teşvik belgelerinde öngörülen toplam sabit yatırım tutarının ise 27,3 milyar TL'si I. Bölgede, 10,8 milyar TL'si II. Bölgede, 7,4 milyar TL'si III. Bölgede, 10,9 milyar TL'si IV. Bölgede, 4,2 milyar TL'si V. Bölgede, 5,9 milyar TL'si VI. Bölgede ve 1,3 milyar TL'si ise Muhtelif Bölgelerdedir.

Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	Belge Adedi			Öngörülen Sabit Yatırım Tutarı (Milyon TL)		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I. Bölge	%32	%29	%32	%20	%49	%40
II.Bölge	%19	%20	%16	%16	%19	%16
III.Bölge	%15	%16	%14	%6	%6	%11
IV.Bölge	%11	%13	%15	%12	%12	%16
V.Bölge	%10	%13	%11	%6	%6	%6
VI.Bölge	%12	%8	%11	%2	%2	%9
Muhtelif Bölgeler*	%0,2	%0,3	%0,2	%38	%6	%2
Toplam	%100	%100	%100	%100	%100	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

2.3. Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dağılımı

2017 yılı Ocak-Ağustos döneminde düzenlenen 5.048 adet belgenin 3.765 adedi komple yeni yatırım, 972 adedi tevsi, 311 adedi de diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır. Ocak-Ağustos döneminde yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 67,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 46,8 milyar TL'si komple yeni yatırım, 15,8 milyar TL'si tevsi ve 5,2 milyar TL'si ise diğer mahiyetlerdeki yatırımlardan oluşmaktadır.

	Komple Yeni Yatırım		Tevsi		Diğer*		Toplam	
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)
2015	2.081	48.883	659	10.536	243	3.290	2.983	62.710
2016	2.627	38.602	645	31.011	221	6.374	3.493	75.987
2017	3.765	46.778	972	15.791	311	5.232	5.048	67.801

* Modernizasyon, Entegrasyon ve Ürün çeşitlendirme yatırımları

2.4. Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

Ocak-Ağustos döneminde verilen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 67,8 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 19,9 milyar TL'si Enerji sektöründe, 21,5 milyar TL'si Hizmetler sektöründe, 24,9 milyar TL'si İmalat sektöründe ve 1,5 milyar TL'si ise Madencilik sektöründedir.

	Enerji			Hizmetler			İmalat			Madencilik		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	485	31.940	2.663	1.034	14.048	42.492	1.374	13.752	44.219	90	2.971	1.657
2016	1.295	19.947	3.371	847	34.539	40.538	1.281	17.938	43.202	70	3.563	2.034
2017	1.757	19.934	3.780	1.221	21.527	69.637	1.948	24.870	65.973	122	1.471	3.039

2.5. Ocak-Ağustos Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Belge Türlerine Göre Dağılımı

Ocak-Ağustos döneminde düzenlenen 5.048 adet yatırım teşvik belgesinin 2.426 adedi Bölgesel, 2.611 adedi Genel, 5 adedi Büyük Ölçekli ve 6 adedi Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 67,8 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 37,2 milyar TL'si Bölgesel, 24,4 milyar TL'si Genel, 1,9 milyar TL'si Büyük Ölçekli ve 4,3 milyar TL'si stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	BÖLGESEL			BÜYÜK ÖLÇEKLİ			GENEL			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2015	1.534	16.490	69.000	10	25.444	2.196	1.433	17.900	19.136	6	2.876	699
2016	1.309	36.383	66.421	6	2.009	1.048	2.176	34.193	20.676	2	3.402	1.000
2017	2.426	37.195	120.820	5	1.924	1.297	2.611	24.360	19.529	6	4.323	783

3. 2012/3305 Sayılı Karar Dönemindeki Birikimli Gelişmeler (20.06.2012 – Ağustos 2017)

3.1. Yatırım Teşvik Belgelerinin Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ağustos 2017 sonuna kadar 25.531 adet Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiştir. Düzenlenen Yatırım Teşvik Belgelerinin 24.225 adedi yerli firmalar, 1.306 adedi de yabancı sermayeli firmalar tarafından alınmıştır. Bu dönemde yerli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 356,8 milyar TL olurken, yabancı sermayeli firmalara düzenlenen belgelerde öngörülen toplam sabit yatırım tutarı ise 115,4 milyar TL'dir.

	Yabancı Sermaye	Yerli Sermaye	Toplam
Belge Adedi	1.306	24.225	25.531
Sabit Yatırım (milyon TL)	115.388	356.833	472.221
İstihdam	81.658	776.041	857.699

3.2. Yatırım Teşvik Belgelerinin Bölgesel Bazda Karşılaştırması

Bu dönemde düzenlenen Yatırım Teşvik Belgesi adedinde I. Bölge %33, II. Bölge %18, III. Bölge %15, IV. Bölge %12, V. Bölge %11, VI. Bölge %11 ve Muhtelif Bölgeler %0,4 pay almıştır. Öngörülen sabit yatırım tutarı dikkate alındığında ise I. Bölgenin payının %39, II. Bölgenin payının %16, III. Bölgenin payının %13, IV. Bölgenin payının %11, V. Bölgenin payının %6, VI. Bölgenin payının %5 ve Muhtelif Bölgelerin payının %10 olduğu görülmektedir.

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
Belge Adedi	8.526	4.546	3.776	3.101	2.691	2.799	92	25.531
Sabit Yatırım (Milyon TL)	182.264	77.890	61.807	51.163	28.678	22.688	47.730	472.221
İstihdam	333.692	124.374	94.795	76.141	79.298	145.326	4.073	857.699

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

20 Haziran 2012 –Ağustos 2017 Dönemi Yatırım Teşvik Belgelerinin Yüzde Dağılımı

	I. Bölge	II. Bölge	III. Bölge	IV. Bölge	V. Bölge	VI. Bölge	Muhtelif Bölgeler*	Toplam
%Belge Adedi	%33	%18	%15	%12	%11	%11	%0,4	%100
%Sabit Yatırım (Milyon TL)	%39	%16	%13	%11	%6	%5	%10	%100
%İstihdam	%39	%15	%11	%9	%9	%17	%0,5	%100

* Birden fazla ili kapsayan yatırımlar

3.3. Yatırım Teşvik Belgelerinin Mahiyetlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ağustos 2017 sonuna kadar düzenlenen 25.531 adet teşvik belgesinin 17.264 adedi Komple Yeni Yatırım, 6.130 adedi Tevsi ve 2.137 adedi Modernizasyon, Entegrasyon vb. diğer mahiyetteki yatırımlara aittir. Bu dönemde öngörülen 472,2 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 315,2 milyar TL'si Komple Yeni Yatırım, 117,3 milyar TL'si ise Tevsi Yatırım'dır.

	Komple Yeni Yatırım	Tevsi	Diğer	Toplam
Belge Adedi	17.264	6.130	2.137	25.531
Sabit Yatırım (milyon TL)	315.235	117.280	39.705	472.221
İstihdam	649.099	176.038	32.562	857.699

3.4. Yatırım Teşvik Belgelerinin Türlerine Göre Dönemsel Karşılaştırması

20 Haziran 2012 tarihinden Ağustos 2017 sonuna kadar düzenlenen 25.531 adet yatırım teşvik belgesinin 13.056 adedi Bölgesel, 80 adedi Büyük Ölçekli, 12.361 adedi Genel ve 34 adedi ise Stratejik mahiyete sahiptir. Yatırım teşvik belgelerinde öngörülen toplam 472,2 milyar TL'lik sabit yatırım tutarının 209,1 milyar TL'si Bölgesel, 58,4 milyar TL'si Büyük Ölçekli, 160,7 milyar TL'si Genel iken 43,9 milyar TL'si Stratejik mahiyetteki yatırımlara aittir.

	Bölgesel	Büyük Ölçekli	Genel	Stratejik	Toplam
Belge Adedi	13.056	80	12.361	34	25.531
Sabit Yatırım (milyon TL)	209.133	58.409	160.737	43.942	472.221
İstihdam	656.354	22.972	170.899	7.474	857.699

3.5. Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı

20 Haziran 2012 tarihinden Ağustos 2017 sonuna kadar düzenlenen yatırım teşvik belgelerinde öngörülen 472,2 milyar TL'lik toplam sabit yatırım tutarının 131,1 milyar TL'si Enerji, 153,8 milyar TL'si Hizmetler, 166 milyar TL'si İmalat, 21,3 milyar TL'si Madencilik sektörlerindedir.

SEKTÖRLER	Belge Adedi	Sabit Yatırım (milyon TL)	İstihdam (Kişi)
Enerji	4.991	131.117	20.798
Hizmetler	7.162	153.790	383.734
İmalat	12.444	166.019	426.636
Madencilik	934	21.295	26.531
TOPLAM	25.531	472.221	857.699

(* Bu bültende sunulan tüm değerler güncel verilerden derlenmiştir.